

JÁRTÓ RÓZA

Ingyen-ebédek

Érik az eper.

Ezt onnan tudja, hogy tele van a piac ezzel a csodás, aromás gyümölcssel. Végigmegy az asztalok között, nézeget, kérdezőget, de minden helyen ugyanannyi az eper ára. Pedig van különbség a minőségük között.

– Ha csak egy picivel lenne olcsóbb, én is vennék valamennyit – gondolja.

De nem olcsóbb. Később se, mikor már dél fele jár az idő. Délben meg be is zár a piac. Végül vesz másfél kiló újburognyát, abból az apró fajtából, amit most a legolcsóbban árulnak.

– Tudja, ezt szeretem legjobban, igaz, sokat kell vele dolgozni, mire a tepsibe kerül, de ezek az apró szemek a legízletesebbek – magyarázza a kofának, aki jó bőven méri az árut. Közben meglátja a sarokba dobott karalábéleveleket. Azokat is elkéri, a nyulaknak. Pedig dehogyis vannak neki nyulai, még egy fia' öreg tyúkja sincs.

Lakni is épp hogy csak tudott az összeomlott háza végében, a kamrában, ahova az öreg kanapén kívül csak egy jancsikályha fért be. Azon főzte az ebédjét is, ha hideg volt. Ha meg már engedett kicsit az idő, akkor az udvar végében téglára tette a lábast és mindenfajta kacattal meg gallyal alágyújtva főzött.

Az áramot kora ősszel kapcsolták ki nála, mikor a ház össze-roggyant, a gázt meg már régebben, mert nem tudta fizetni a számlákat. Évtizedekig kapta a rokkantnyugdíjat, de egyszer jött a határozat, hogy nem jár többet neki: és nem is hozott több pénzt a postás. Az is ott volt a határozatban ugyan, hogy lehet fellebbezni itt meg ott, ilyen meg olyan paragrafusra hivatkozva, de ő ezt sem értette. Csak azt tudta, hogy nem jön több pénz. A tanácsnál, ami most a városháza, azt tanácsolták, hogy forduljon orvoshoz, ügyvédhez, és akkor megint kap

pénzt. Addig meg adnak neki lakhatási hozzájárulást, meg valamilyen segílyt, ami rendszeresen jön.

Akkor rogyott össze a ház eleje. Jött a hatóság, hogy ételvezélyes, meg hogy le kell bontani, meg hogy harminc napon belül, de ő ezt sem értette. Minden pénzbe kerül, neki meg nincs jövedelme. Így a lakhatási hozzájárulást is megvonták, hisz hivatalosan itt nem is lakhatott.

Akkor kezdett eljárni az ingyenes ételosztásokra. Egy időben szinte minden nap adtak meleg ételt a piacon. Hol az egyik párt, hol egy másik, vagy valamilyen szervezetek. Meg reklámszatyorban mindenféle finomságokat. Abban a pár hétben minden párt nagyon kedves volt. Aztán ezek az ingyen-ebédek is ritkulni kezdtek.

A múltkor a közeli faluban volt ételosztás, amit az ingyenes infó írt meg. Ő meg elindult, gyalog. Fiatalabb korában többször megjárta gyalog vagy kerékpárral ezt a nyolc kilométeres utat. De most hamar kifáradt, és a város határából visszafordult. Azóta nem is hallott ételosztásról. Pedig nagyon várta. Az utolsó a piactéren volt.

Finom bablevest adtak sok, szinte még meleg kenyérrel, meg jól megrakva puhára főtt hússal. Mikor megkapta a kis műanyag tányérijában a levest, akkor leült a járda padkájára, és úgy ette, élvezve minden falatot.

Először a húst ette ki a levesből. Szép lassan rágta meg a falatokat, hogy sokáig érezze az ízét. Kenyeret se evett a húshoz. Hagyta, hogy az erőteljes íz elolvadjon a szájában. Rég evett húst, pedig nagyon szerette. Mikor az utolsó darabot is kikanzalazta a levesből, a kenyér héját bele tépdeste, kicsit megkavarta a kanállal és a maradék levest így fogyasztotta el. Még maradt két egész szelet kenyér, amiket betett a reklámszatyorba, ahonnan egy kislábast vett elő és újra a sor végébe állt.

Sokan tettek így. Mikor sorra került, megpakolták a lábasát sűrű levessel, kezébe adtak egy jó nagy darab kenyeret és a kincseivel elindult haza. Több napra be tudta osztani ezt a sok finomságot, amit ott akkor.

Ahogy erre az utolsó ételosztásra gondol, összefut a szájában a nyelv. Összepakolja a kincseit – a krumplit és a karalábéleveleket –, és elindul haza.

Édesek...

Ötvenévesen én
még gyermek voltam,
kitől, mikor hazament,
anyám remegő hangon kérdezte:
– Kislányom, mit főzzek neked?

Körbeugrált a két szülém.
– A gyerek hazaérkezett! –
Mindig vittem magammal
a sors által terhelt életet.

Ötvenévesen ragyogott
a csillagos ég,
a nap is szépen sütött,
a virágok hajbókoltak,
mikor meglátogattam
a két szülét.

Elmondtam nékik életem,
meséltem a magas
törlesztőrészletem,
a munkahelyi rágalom,
hogy a munkám
elhanyagolom...

Meséltem a jutalmam,
mit kiérdemeltem,
sok-sok éjszakai
munka okán,
és a gyerekről,
ki anyját alig látja,
mert az élet lassan felőröl.

Nem könnyű magamban,
a szenes kanna is nehéz,
a favágás kikészíti kezem,
... de kötnek az emlékek.

Hajnalban kelek,
lótok-futok,
hogyminden meglegyen,
kenyér az asztalon,
tisztaruha és az iskola,
a táskais tele legyen.

Az élet meg lassan elszáll,
nem könnyű az életem...
A panaszáradat, ami elhangzik,
megviseli a két szülém,
észre se veszem,
hogya z ő életük
se finom vajas kenyér.

Kopott a kötény,
szakadt a papucs,
ami a lábukon virít,
az asztalon a kenyér is száraz...
de nekem rántott húst
pakol élém a két szülém,
ha én hazamegyek.